

NEXOGENESIS

STREAMLINING WATER RELATED POLICIES

Ūdens apsaimniekošanas, enerģijas un pārtikas ražošanas, ekosistēmu jomu savstarpējās saiknes un kritiskās ietekmes Lielupes upju baseinā

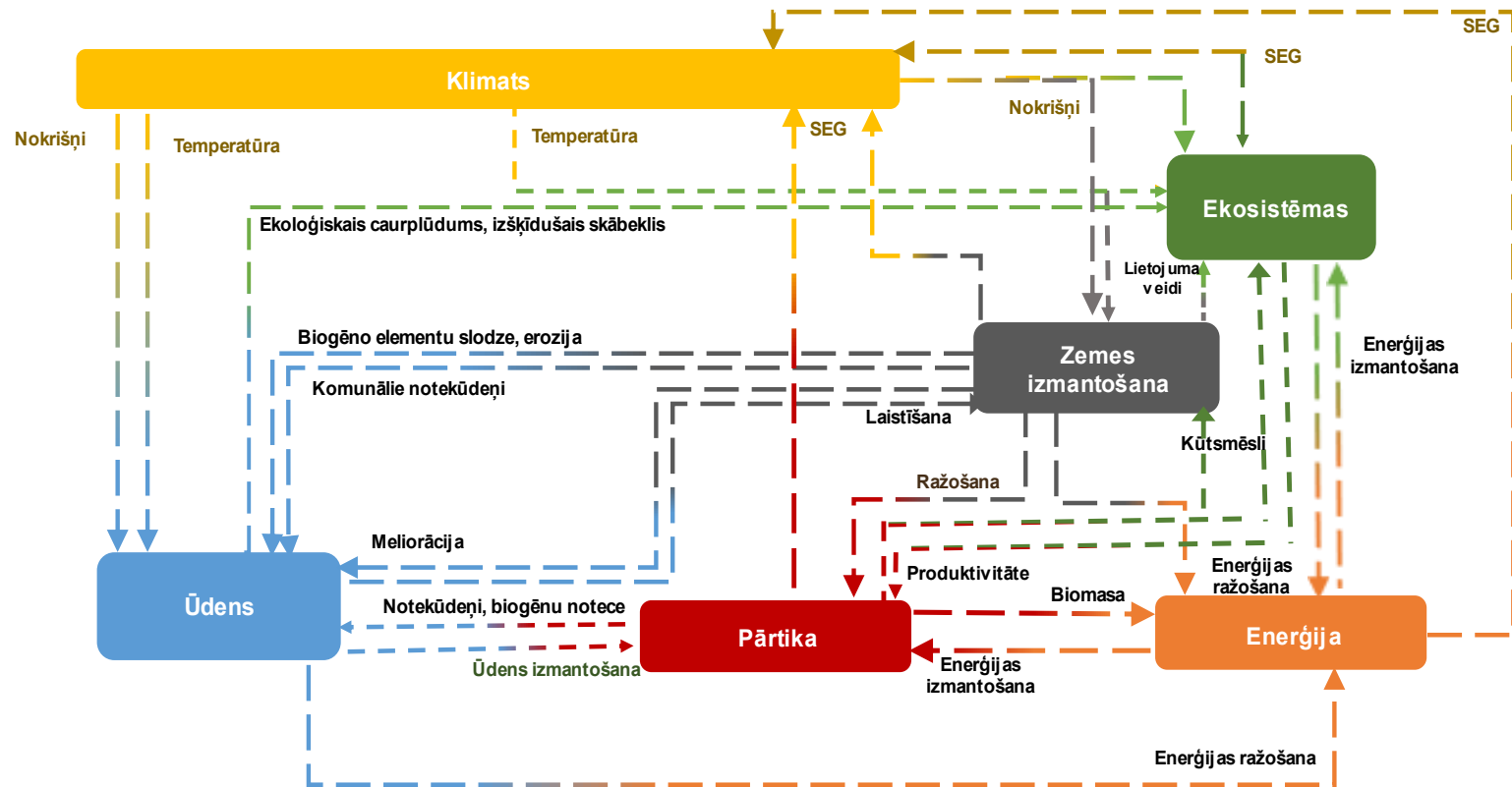
Ingrīda Brēmere, Baltijas Vides Forums

2022.gada 2.novembrī

Ekspertu sanāksme: Ūdens, enerģijas, pārtikas un ekosistēmu jomu savstarpējās mijiedarbības Lielupes upju baseinā un politikas instrumentu klāsts resursu pārvaldībai

Konceptuālais modelis dažādu jomu sasaistei Lielupes upju baseina Latvijas daļai

Jomu mijiedarbības apraksta ar 29 ietekmēm no dažādām saiknēm

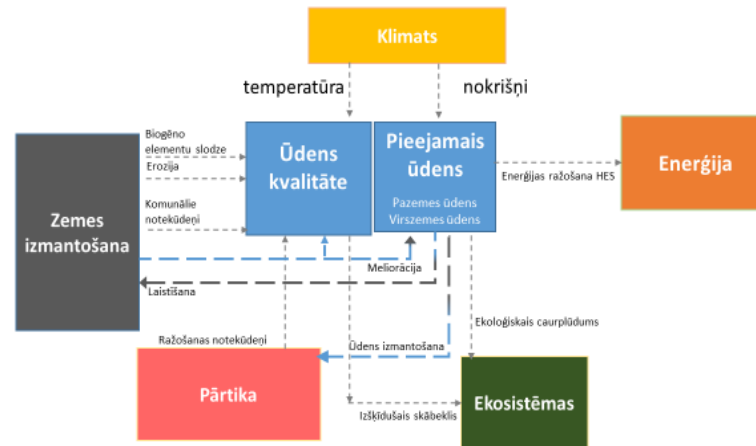
Ūdens joma

- Ūdens resursu pieejamība - enerģijas ražošanā (HES), pārtikas ražošanai un ekosistēmām
- Ūdens kvalitāti ietekmē biogēnu slodze no zemes izmantošanas aktivitātēm, kūstmēslu uzglabāšanas novietnēm, ūdensteču krastu erozija, notekūdeņu izplūdes no apdzīvotām vietām un ražošanas iekārtām

Iesaistīto pušu viedokļi:

- Mūsu klimatiskajos apstākļos meliorācija būs nepieciešama, gan pret plūdiem, gan sausumu
- Svarīgi būtu parādīt integrētas politikas pieejas priekšrocības (piem., saistībā ar lauku meliorāciju)
- Enerģijas ražošanā problēmas ar mazajiem HES saistībā ar ūdens plūsmas ierobežošanu

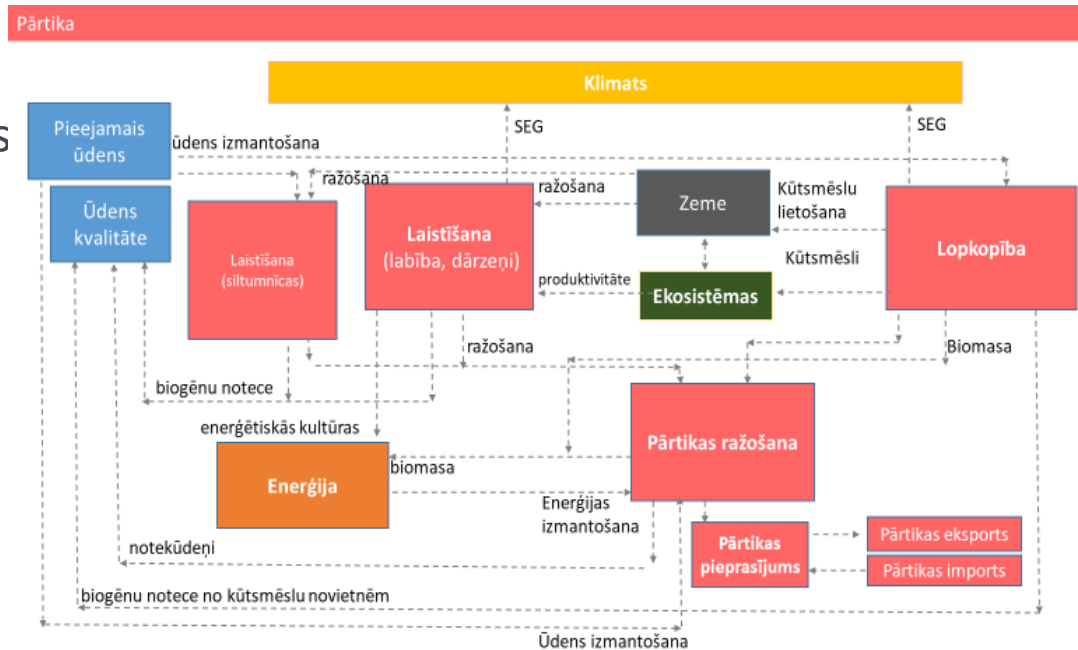
Ūdens

Aplūkota gan ūdens resursu pieejamība (kvantitāte), gan ūdens kvalitāte

Pārtikas ražošana

- Izejmateriāla (graudaugu, dārzeņu, u.c.) audzēšana gan atklātajos laukos, gan slēgtajās platībās (siltumnīcās)
- Lopkopība skatīta saistībā ar organiskā mēslojuma izmantošanu
- Pārtikas rūpnieciskā ražošana, un saistītā ietekme uz ūdens un enerģijas jomām

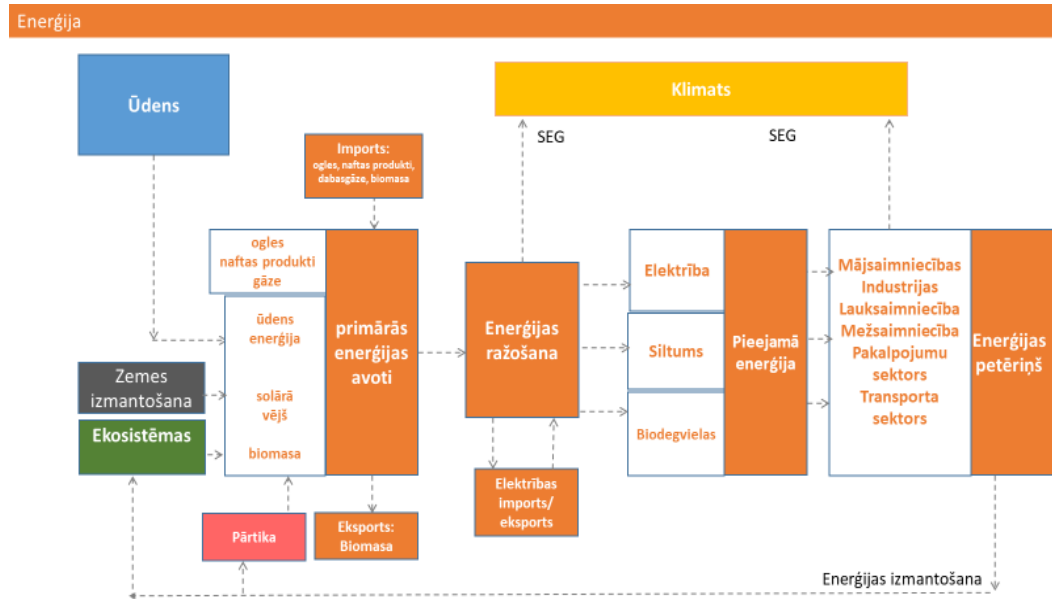
Iesaistīto pušu viedokļi:

- Lauksaimniecība ir cieši saistīta ar zemes izmantošanu → šī jāsakata kā ļoti svarīga sasaiste
- Klimats un pārtikas ražošana ir cieši sasaistītas jomas

Ietverta pārtikas ražošana (izejmateriāla audzēšana un pārstrāde), un jomas ietvaros skata arī importu/ eksportu

Enerģijas joma

- Ataino savstarpējās ietekmes ar ūdens, zemes izmantošanas, ekosistēmu un pārtikas jomām saistībā ar enerģijas ražošanu no AER
- Ietver arī enerģijas patēriņu dažādiem procesiem
- Ietekme uz klimata jomu (SEG emisijas)

Iesaistīto pušu viedokļi:

- Strauji pieaudzis pieprasījums pēc biomasas resursa (balanss ar eksportu un vietējo patēriņu)
- Resursu izmantošanai (biomas, ūdens) ir pieaugoša ietekme uz ekosistēmu jomu

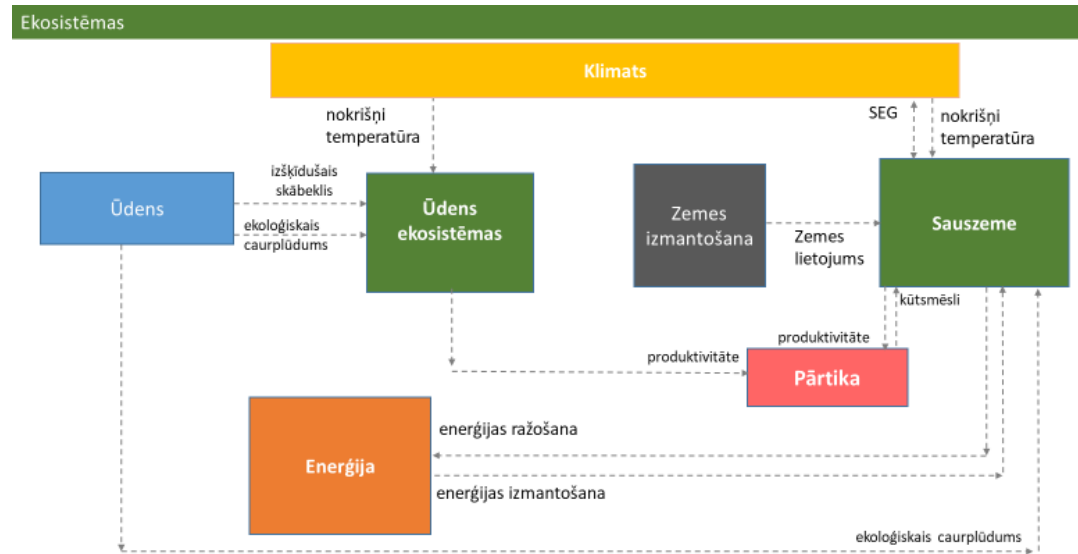
Galvenā jomu sasaiste caur resursiem enerģijas ražošanai; enerģijas izmantošana – mazākā mērā

Ekosistēmu joma

- Dažādas ekosistēmas – saldūdens (upes, ezeri, dīķi) un sauszemes (zālāji, meži, mitrāji, purvi)
- Zināmā mērā ekosistēmu rādītāji (piem., mitrums, barības vielas) saistīti ar produktivitāti

Iesaistīto pušu viedokļi

- Ekoloģiskā plūsma, vai tās nepietiekamība, ir galvenais eitifikācijas izraisītājs. Līdzenums un mazs plūsmas ātrums ir galvenie izraisītie faktori.

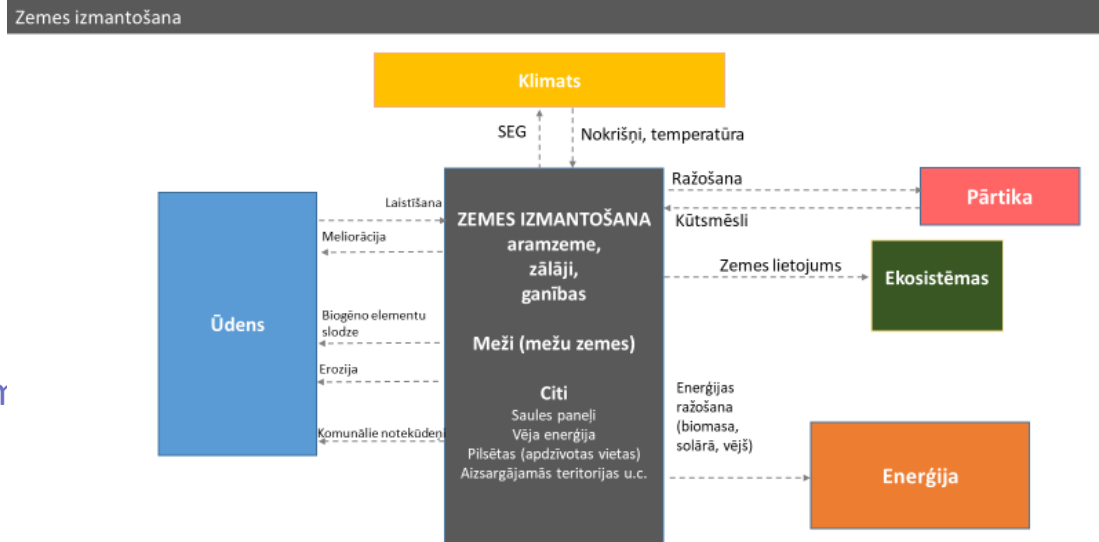
Akcenti uz ekosistēmu pakalpojumiem

Zemes izmantošana

- Iekļauta, lai labāk atspoguļotu dažādus zemes lietojuma veidus

Iesaistīto pušu viedokļi:

- Meži ir apskatīti saistībā ar zemes izmantošanas un ekosistēmu jomām
- Enerģijas ražošanai no dažiem resursiem (augi, saule, vējš) nepieciešamas zemes platības

Zemes izmantošanas veidi saistībā ar to platībām dažādos aktivitāšu sektoros (piem., lauksaimniecībā, enerģijas ražošanai)

